

Diepgravende journalistiek ten behoeve van het publieke debat.

In het voorbije verslagjaar produceerde Platform voor Onderzoeksjournalistiek Investico achttien grote, doorgaans meervoudige journalistieke producties in samenwerking met een tiental mediapartners in binnen- en buitenland. Aan het begin van de zomer maken we de balans op van een vruchtbaar jaar, met producties die van groot maatschappelijk belang waren en zonder ons zoeklicht geen of veel minder aandacht zouden hebben gekregen. Een van die thema's was privacy, waar we meerdere onderzoeken naar deden. Ook namen we deel aan het internationale onderzoek naar witwassen van Russisch geld door Nederlandse banken in het project genaamd *Troika Laudromat*.

Vaak leidden de onderzoeken tot maatschappelijk debat, en bijna altijd werden ze breed gedeeld door andere media. Die directe en indirecte impact brengen we voor dit overzicht zo goed mogelijk in beeld, hoewel we ongetwijfeld niet alles hebben gelezen of gehoord wat naar aanleiding van onze onderzoeken is verschenen.

Investico begon afgelopen jaar met podcast onder de titel *Speurwerk*. Daarin leggen redacteuren verantwoording af over hun onderzoek en laten ze zien hoe dat onderzoek er achter de schermen aan toegaat. We gaan dieper in op de samenwerking met andere media en leggen uit hoe we bij onderwerpen terechtkomen en welke dilemma's we daarin tegenkomen.

Ook begonnen we met het maken van geannoteerde versies van onze artikelen, met exacte verwijzingen naar de interviews, documenten en andere materiaal waarop de producties tot stand kwamen. Net als met de podcasts leggen we daarmee verantwoording af en versterken we, hopelijk, het vertrouwen in de waarde van gedegen onderzoeksjournalistiek die essentieel is voor het publieke debat.

Zonder onze financiers was die belangrijke journalistiek er niet geweest. Substantiële bijdragen van de Adessium Foundation; stichting De Versterking, het Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten, het Stimuleringsfonds voor de Media en de Stichting Democratie en Media maakten ons werk mede mogelijk.

Ik ben trots op onze redacteuren en onze intensieve samenwerking met mediapartners waaronder dagblad Trouw, weekblad de Groene Amsterdammer, tv-rubriek Nieuwsuur, radioprogramma Argos en diverse regionale kranten, vakbladen en online-nieuwsmedia. We blijven de relaties met onze partners verstevigen; willen die met andere (regionale) partners uitbouwen en willen de band met U, ons publiek, blijven versterken. Voor contact: redactie@platform-investico.nl

Jeroen Trommelen, Hoofdredacteur Investico, Juni 2019.

Investico hanteert een verslagjaar van maart-maart

Maart. Politie manipuleert misdaadcijfers, zeggen agenten zelf.

De politie houdt regelmatig strafbare feiten buiten de boeken en manipuleert de registratie van criminaliteit en opgeloste misdaden. Agenten ontmoedigen burgers bij het doen van aangiften, registreren misdrijven als overtredingen en noteren zaken als 'opgelost' terwijl ze dat niet zijn.

Illustratie: de Groene Amsterdammer

Dat onthult de Investico-Masterclass 2018-19 naar de registratie van criminaliteitscijfers, in een onderzoek waar vijf jonge journalisten ruim vijf maanden bij betrokken waren. De conclusies worden mede onderbouwd door een enquête onder leden van de Algemene Politiebond waar ruim 1500 agenten op reageren en door gesprekken met tientallen experts en betrokkenen.

Het is voor de eerste keer dat agenten zelf grootschalig over dit onderwerp worden ondervraagd – en zeker de eerste keer dat velen van hen *on the record* vertellen over de registratiemechanismen die de ernst en omvang van criminaliteit verzachten. Die praktijk wordt deels afgedwongen door gebrekkige administratieve systemen, dalende aangiftebereidheid als gevolg van sluiting van politiebureaus, barrières bij online aangifte doen en de noodzaak van lokale politiechefs om goed te 'scoren' op resultaat. Een ander deel blijkt politiek gemotiveerd, met name om de omvang van de bij het publiek gevoelige 'high impact crime' kunstmatig laag te houden.

Podcast:

Het onderzoek wordt toegelicht in de tweede podcast van Investico:

<https://www.platform-investico.nl/artikel/politie-manipuleert-misdaadcijfers/>

Impact:

Het NOS-journaal brengt het onderzoek in het acht-uur journaal van dinsdag 12 maart, samen met De Groene Amsterdammer die de *longread* van 7000 woorden publiceert. Investico brengt een nieuwssamenvatting en een *podcast*, samen met de enquêteresultaten en een geannoteerde versie van het artikel waarin de feiten en beweringen worden onderbouwd met 79 bronnen. GroenLinks en de PVV in de Tweede Kamer vragen een Kamerdebat aan. Politiecommissaris Akerboom kondigt een intern onderzoek aan.

Een van de verslaggevers wordt gevraagd voor uitleg in het NTR radioprogramma Nieuws en Co. Het nieuws wordt overgenomen door tientallen media waaronder de landelijke dagbladen Trouw, NRC-Handelsblad en het Financieële Dagblad, veel regionale kranten en omroepen en enkele landelijke nieuwsblogs.

Masterclass-producties worden exclusief uitgevoerd voor De Groene Amsterdammer omdat tijdens het leer- en maakproces geen ruimte is om andere mediapartners te betrekken bij de totstandkoming van de productie.

Agenten:misdaadcijfers te gunstig

■ De politie stelt misdaadcijfers gunstiger voor dan ze zijn. Agenten zeggen dat ze onder druk van hun baas misdrijven weleens anders registreren dan zou moeten. Ook ontmoedigen agenten het doen van aangifte en worden zaken ten onrechte als opgelost beschouwd.

Dat zegt onderzoeksplatform Investico na gesprekken met tientallen leden van de Nederlandse Politiebond.

Korpschef Akerboom kondigt onderzoek aan naar onjuiste registratie van misdrijven, maar heeft geen aanwijzingen dat cijfers bewust rooskleuriger worden voorgesteld. "Maar als collega's dat zo ervaren, moeten we daarnaar kijken."

Bij de nieuwspartners Investico en De Groene Amsterdammer:

Nieuws Investico: <https://www.platform-investico.nl/artikel/politie-manipuleert-misdaadcijfers-zeggen-agenten-zelf/>

Investico-Podcast: <https://www.platform-investico.nl/artikel/politie-manipuleert-misdaadcijfers/>

Geannoteerde versie en uitslagen enquête: <https://www.platform-investico.nl/artikel/documenten-onderzoek-gemanipuleerde-criminaliteitscijfers/>

De Groene Amsterdammer:

Commentaar: <https://www.groene.nl/artikel/het-mysterie-van-de-dalende-criminaliteitscijfers-opgelost>

Achtergrondartikel: <https://www.groene.nl/artikel/politie-manipuleert-misdaadcijfers-zeggen-agenten-zelf>

Selectie overige media:

NOS: <https://nos.nl/artikel/2275681-we-moeten-misdrijven-verkeerd-registreren-zeggen-agenten.html>

NTR Nieuws en Co: <https://www.nporadio1.nl/nieuws-en-co/uitzendingen/640168-2019-03-12>

Trouw: <https://www.trouw.nl/home/enquete-onder-agenten-misdaadcijfers-kloppen-niet-~a19448c7/>

FD: <https://fd.nl/achtergrond/1293083/agenten-politie-manipuleert-misdaadcijfers>

NRC: <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/03/13/politie-misdaadcijfer-geeft-verkeerd-beeld-a3953008>

Rotterdams Dagblad: <https://www.rd.nl/vandaag/binnenland/politie-manipuleert-geregeld-misdaadcijfers-1.1552951>

NU.nl: <https://www.nu.nl/binnenland/5786868/politie-manipuleert-volgens-agenten-regelmatig-misdaadcijfers.html>

RTL: <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/4640176/politie-manipuleert-geregeld-misdaadcijfers>

Noordhollands Dagblad:

https://m.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20190312_31555927/politie-manipuleert-geregeld-misdaadcijfers?utm_source=google&utm_medium=organic

Opgelicht: <https://opgelicht.avrotros.nl/nieuws/item/14883/>

TPO: <https://tpo.nl/2019/03/12/politie-manipuleert-misdaadcijfers-vaak-onder-druk-van-leidinggeevenden/>

Welingelichte Kringen: <https://www.welingelichtekringen.nl/anp/politie-manipuleert-geregeld-misdaadcijfers>

Maart. Nederlandse banken wasten wit via de 'Troika Laundromat'

De Russische Amsterdam Trade Bank de Nederlandse vestiging van de Turkse Garanti-bank ontvingen honderden miljoenen aan dubieuze betalingen van twee Litouwse banken, en zowel de Rabobank, ING Bank als een voormalig onderdeel van ABN Amro voerden

transacties van miljoenen uit voor bedrijven uit de 'Troika Laundromat' – een Russische witwasmachine die wordt onthuld door een samenwerking van internationale journalisten binnen de OCCRP; het *Organized Crime and Corruption Project*.

Investico is partner in dit project en doet onderzoek samen met dagblad Trouw, mede voor De Groene Amsterdammer. De conclusies zijn gebaseerd op 1,3 miljoen gelekte banktransacties, emails en contracten van twee inmiddels gesloten Litouwse banken, Ukio en Snoras. Die banken, zo blijkt uit ons onderzoek, hebben zich (willig) door de Russische Troika bank laten gebruiken als toegangspoort om dubieus Russisch geld Europa in te krijgen.

De in Nederland, Europa en elders witgewassen opbrengsten kwamen terecht in de hoogste kringen van de Russische regering, waaronder Sergej Roldoegin, cellist en jeugdvriend van president Poetin. Valentin Zavadnikov, een Russische senator, bestelde bij jachtenbouwer Heesen uit Oss twee luxe schepen voor en betaalde die via de Rabobank uit de witwasmachine, zonder dat daarbij kritische vragen werden gesteld.

Schip voor de Russische senator Valentin Zavadnikov, gefinancierd via de Rabo-bank in Oss.

FOTO Investico.

Over de journalistieke productie wordt op maandag 5 maart uitgebreid bericht in Nieuwsuur, waar Investico-redacteur Karlijn Kuijpers als expert toelichting geeft. Trouw en Investico publiceren op maandag, dinsdag en woensdag over diverse aspecten van de affaire. Dit vormt de boeggolf voor een lange reeks artikelen in vrijwel alle landelijke en regionale media.

Investico publiceert bewijsstukken over de betrokkenheid van Nederlandse banken en bedrijven op haar website, waar andere media gebruik van maken voor eigen publicaties. Zoals bijvoorbeeld het Brabants Nieuwsblad, dat de zich de documenten eigen maakt en zelf

publiceert over de betrokkenheid van de Brabantse jachtenbouwer: <https://www.bd.nl/oss-e-o/miljoenenschip-van-heesen-yachts-in-oss-duikt-op-in-witwasoperatie~a633f030/>

Impact:

In diverse landen worden vragen gesteld in het parlement. In Nederland door D66 en VVD: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2019Z04655&did=2019D09765> In het Europeparlement vragen twintig parlementsleden om sancties tegen de begrooken bankiers: <https://www.knack.be/nieuws/wereld/troika-laundromat-europarlementsleden-vragen-sancties-tegen-bankiers/article-normal-1441121.html>

Mediapartners:

De internationale mediapartners bij OCCRP:

<https://www.occrp.org/en/troikalaundromat/about-the-project>

Zij publiceerden deze lange lijst artikelen: <https://www.occrp.org/en/troikalaundromat/>

Podcast:

Het witwas-onderzoek is het eerste onderwerp van de podcast van Investico, *Speurwerk* genaamd:

De podcast volgt de totstandkoming van het onderzoek. Redacteuren Karlijn Kuijpers en Jan Klein Nijenhuis van Trouw worden ondervraagd door Investico-podcastmakers Simone Peek en Sylvana van den Braak:

<https://www.platform-investico.nl/artikel/luister-vanaf-vandaag-naar-speurwerk/>

Publicaties in Nederland:

Maandag 5 maart

Publicatie nieuwsbericht en achtergronddocumenten bij Investico, Trouw en De Groene Amsterdammer:

<https://www.platform-investico.nl/artikel/nederlandse-banken-schakel-in-russische-miljardenfraude/>

<https://www.groene.nl/artikel/nederlandse-banken-zijn-een-schakel-in-russische-miljardenfraude>

<https://www.trouw.nl/home/russische-bank-waste-miljarden-wit-via-litouwen-en-slusdie-die-west-europa-in~acd08764/>

<https://www.trouw.nl/home/brabantse-werf-bouwde-voor-tientallen-miljoenen-twee-luxe-jachten-maar-waar-kwam-dat-geld-vandaan~ac47c1d0/>

<https://www.trouw.nl/home/bijna-een-miljard-euro-stroomde-vanuit-litouwen-naar-nederland~a709d2f1/>

Nieuwsuur met redacteur Karlijn Kuijpers:

<https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2274501-nederlandse-banken-onderdeel-van-witwascarousel-met-russisch-kapitaal.html>

Selectie overige Nederlandse media:

<https://fd.nl/economie-politiek/1291720/nieuw-witwasschandaal-russische-en-litouwse-banken>

<https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2274501-nederlandse-banken-onderdeel-van-witwascarousel-met-russisch-kapitaal.html>

<https://www.nu.nl/economie/5772687/russische-bank-waste-miljarden-wit-ook-via-nederlandse-banken.html>

<https://www.telegraaf.nl/financieel/3239644/nederlandse-banken-genoemd-in-russische-witwaszaak>

<https://www.ad.nl/economie/nederlandse-banken-schakel-in-witwaszaak~a1062a70/>

https://www.limburger.nl/cnt/dmf20190304_00095013/nederlandse-banken-schakel-in-witwaszaak

Dinsdag 5 maart Op dinsdagochtend de longread bij de Groene Amsterdammer en aanvullend nieuws bij Investico en Trouw met focus op een voormalig onderdeel van ABN Amro dat betrokken was bij betalingen van meer dan 190 miljoen euro uit de witwascarousel, waarvan een deel uitkwam bij Sergej Roldoegin, stroman van president Poetin.

<https://www.platform-investico.nl/artikel/nederlandse-bank-hielp-poetin-vertrouwing-geld-witwassen/>

<https://www.trouw.nl/home/de-russische-witwasmachine-loopt-ook-door-nederland~a56eed74/>

<https://www.trouw.nl/home/russische-bank-waste-miljarden-wit-via-litouwen-en-sluisde-die-west-europa-in~acd08764/>

<https://www.groene.nl/artikel/hoe-bont-u-het-ook-maakt-bij-ons-wordt-het-schoon>

Overgenomen door de Litouwse OCCRP-partner *15min.lt*

<https://www.15min.lt/verslas/naujiena/finansai/ukioleaks-deme-ant-nordea-ir-olandijos-jachtu-statyklos-662-1111546>

Bloomberg, Reuters en andere internationale media berichtten over het effect van ons onderzoek op de beurskoersen van Nederlandse banken

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-03-05/dirty-money-scandal-widens-with-reports-on-nordea-and-lithuania>

<https://www.reuters.com/article/bank-stocks-report-abn-amro/abn-amro-says-money-laundering-report-unrelated-to-current-operations-idUSA5N1S301J>

<https://www.euronews.com/2019/03/05/dutch-banks-abn-amro-ing-fall-after-money-laundering-report>

<https://money.usnews.com/investing/news/articles/2019-03-05/abn-amro-says-money-laundering-report-unrelated-to-current-operations>

<https://money.usnews.com/investing/news/articles/2019-03-05/dutch-banks-abn-amro-ing-fall-after-money-laundering-report>

Selectie Nederlandstalige media over de rol van ABN Amro, en de effecten op de beurskoersen van ING en ABN Amro:

<https://www.telegraaf.nl/financieel/3241340/voormalig-abn-onderdeel-betrokken-bij-witwasoperatie>
<https://www.nu.nl/economie/5774514/aandelen-ing-en-abn-omlaag-na-berichten-over-witwasonderzoek.html>
<https://fd.nl/beurs/1291799/raiffeisen-sleurt-koersen-abn-en-ing-mee>
<https://www.nrc.nl/nieuws/2019/03/06/abn-amro-2082-euro-13-koers-banken-daalt-na-witwasbericht-a3908127>
https://www.telegraaf.nl/financieel/3241340/banken-onderuit-door-betrokkenheid-witwasoperatie?utm_source=t.co&utm_medium=referral&utm_campaign=twitter
<https://www.tijd.be/ondernemen/banken/russische-troika-duwt-banken-dieper-in-schandaalsfeer/10104898.html>
http://www.standaard.be/cnt/dmf20190306_04235589
<https://zembra.bnnvara.nl/nieuws/nederlandse-banken-betrokken-in-grote-russische-witwaszaak>
<https://www.telegraaf.nl/financieel/3243579/kleine-rol-ing-en-abn-bij-witwassen>
<https://www.nd.nl/cookies-op-nd-nl.1449892.lynkx?r=%2fnieuws%2factueel%2feconomie%2fnederlandse-banken-in-russische-witwaszaak.3299584.lynkx>
<https://www.rd.nl/vandaag/buitenland/russische-tak-ing-betrokken-bij-witwasmachine-1.1551429>
<https://www.lc.nl/economie/Nederlandse-banken-in-Russische-witwaszaak-24231203.html>
<https://www.beurs.nl/nieuws/binnenland/7036427/nederlandse-banken-hielpen-met-witwassen-russisch-geld-media/>
<https://financieel-management.nl/artikel/voormalig-abn-onderdeel-betrokken-bij-witwasoperatie>
<https://www.beursduivel.be/Beursnieuws/391581/Update-Russisch-geld-weggesluisd-via-Nederlandse-banken-media.aspx>
<https://www.accountant.nl/nieuws/2019/3/nederlandse-banken-schakel-in-russische-witwaszaak/>
<https://radar.avrotros.nl/nieuws/item/russische-ing-tak-betrokken-bij-witwassen-van-miljoenen-euros/>
<https://www.ad.nl/oss/miljoenenschip-duikt-op-in-witwasoperatie~a633f030/>

Woensdag 6 maart Investico en Trouw met het nieuws dat ING via het kantoor in Moskou willens en wetens bleef doorwerken voor een bedrijf waarvan het jaren eerder al vermoedde dat het betrokken was bij witwassen. Dit nieuws bracht reuring op de aandelenmarkt omdat aandeelhouders na de megaschikking met het OM van afgelopen september bang waren voor nieuwe boetes. ING verloor in de week van onze publicaties voor vijf miljard aan beurswaarde.

<https://www.platform-investico.nl/artikel/ing-moskou-liet-verdachte-witwasser-zijn-gang-gaan/>
<https://www.trouw.nl/home/russische-tak-ing-betrokken-bij-witwasmachine~a0d4d11a/>

Bloomberg over ons onderzoek, evenals Financial Times, Reuters en Moscow Times:
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-03-06/ing-s-moscow-branch-was-involved-in-troika-laundering-trouw-jswvyzqx?srnd=premium-europe>

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-03-05/how-europe-s-banks-wound-up-laundering-russia-s-money-quicktake>
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-03-05/europe-s-dirty-money-scandals-highlight-absence-of-credible-cops?srnd=premium-europe>
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-03-06/europe-s-dirty-money-was-flagged-for-years-but-little-happened>
<https://www.ft.com/content/1ece518c-3f6a-11e9-b896-fe36ec32aece>
<https://www.reuters.com/article/us-europe-moneylaundering-netherlands/prosecutors-evaluating-dutch-ties-to-alleged-russian-money-laundering-idUSKCN1QN1QA>
<https://www.themoscowtimes.com/2019/03/07/prosecutors-evaluating-dutch-ties-to-alleged-russian-money-laundering-a64736>
<https://www.usnews.com/news/world/articles/2019-03-06/prosecutors-take-note-of-possible-dutch-ties-to-money-laundering>

Het nieuws over ING overgenomen door andere Nederlandstalige media.

<https://www.nu.nl/economie/5775519/honderden-miljoenen-witgewassen-via-russische-tak-van-ing.html>
<https://www.accountancyvanmorgen.nl/2019/03/06/ing-rusland-liet-honderden-miljoenen-witwassen/>
<https://fd.nl/beurs/1292329/om-en-fiod-bovenop-mogelijk-nieuwe-witwasaffaire-ing>
<https://www.businessinsider.nl/ing-troika-laundromat/>

In de zaterdagkranten besteedden Volkskrant en NRC Handelsblad ruim aandacht aan de witwaszaak:

<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/troika-bank-middelpunt-in-witwasoperatie-vanuit-rusland~bb2f53f8/>
<https://www.nrc.nl/nieuws/2019/03/09/daar-is-weer-een-witwascarousel-a3952654>

En op zaterdag ging redacteur Karlijn Kuijpers bij Argos in gesprek met Ruslandkenner Hubert Smeets en witwasspecialist Bob Hoogenboom:

<https://www.nporadio1.nl/argos/onderwerpen/493459-waarop-draait-de-russische-witwasmachine>

Februari. Een op de vijf hypotheeknemers klant bij schaduwbank.

Een op de vijf nieuwe hypotheeklen in Nederland wordt niet meer afgesloten bij een bank, maar bij schaduwbanken: tussenpartijen die voor grote beleggers in binnen- en buitenland zijn opgezet. Hypotheekadviseurs, de AFM en de Consumentenbond waarschuwen tegen deze nieuwe hypotheekvorm, die zich tegen de huizenbezitter kan keren zodra de huizenmarkt instort. Wie dan zelf in de betalingsproblemen komt, wil verhuizen, verbouwen of scheiden, kan bij deze partijen nauwelijks terecht.

Partners: Investico, Groene Amsterdammer, NPO Radio 1 Journaal

Bij de partners:

De Groene Amsterdammer: Goedkoop onder water. Kiloknaller-hypotheeken:

<https://www.groene.nl/artikel/goedkoop-onder-water>

Investico: Een op de vijf Nederlandse huizenkopers neemt hypotheek bij schaduwbank

<https://www.platform-investico.nl/artikel/een-op-de-vijf-nederlandse-huizenkopers-neemt-hypotheek-bij-schaduwbank/>

NOS Radio 1 Journaal: [https://www.nporadio1.nl/nos-radio-1-](https://www.nporadio1.nl/nos-radio-1-journaal/onderwerpen/492270-nederlanders-kiezen-vaker-voor-alternatief-bij-hypotheek)

[journaal/onderwerpen/492270-nederlanders-kiezen-vaker-voor-alternatief-bij-hypotheek](https://www.nporadio1.nl/nos-radio-1-journaal/onderwerpen/492270-nederlanders-kiezen-vaker-voor-alternatief-bij-hypotheek)

Overig

geplaatst op <http://www.zegwatjedoet.nl/zwjd/pdf/bank/381.pdf>, een site over de gevolgen van de financiële crisis

genoemd in discussie op <http://www.huizenmarkt-zeepbel.nl/14-02-2019/de-nederlandse-huizenzeepbel/>

Februari. Diepe crisis in GGZ-zorg: patiënten overlijden door personeelstekort

In de psychiatrische zorg leidt het gebrek aan voldoende gekwalificeerd personeel tot noodsituaties. Het tekort is een belangrijke medeoorzaak van calamiteiten waarbij patiënten gekwetst raken of zelfs overlijden – zoals door suicide. Na een beroep op de Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB) namens De Groene Amsterdammer en dagblad Trouw, blijkt dit uit een calamiteiten-analyse van de Inspectie voor de Gezondheidszorg.

Het onderzoek; het nieuws daarover in Trouw en de schokkende longread in De Groene Amsterdammer worden breed gedeeld door vrijwel alle media, inclusief NOS en alle grote dagbladen. Ook vakbladen en belangenorganisaties besteden er ruim aandacht aan. TV-rubriek Een Vandaag komt de dag erop met een eigen uitzending. Op sociale media is het een van de meest besproken onderwerpen van de dag.

Het personeelstekort komt hoger op de politieke agenda. De Vereniging voor Psychiatrie wijst de conclusies echter af: het onderzoek zou niet representatief zijn geweest. De Inspectie voor de Gezondheidszorg daarentegen suggereert maatregelen om makkelijker (zonder tussenkomst van een psychiater) behandelplannen voor patiënten te kunnen opstellen.

De GGZ-onderzoeksproductie is gefinancierd vanuit Fonds 1877, dat in 2018 geld beschikbaar stelde voor grote researchprojecten die op verzoek van De Groene Amsterdammer redactioneel door Investico worden begeleid. De hoofdredacteur van Investico is hierbij tevens intermediair voor publicatie bij andere mediapartners; in dit geval dagblad Trouw.

Trouw

Nieuws:

<https://www.trouw.nl/samenleving/personeelstekort-ggz-brengt-levens-in-gevaar~a819f138/>

Interview Minister Blokhuis:

<https://www.trouw.nl/democratie/laat-iedereen-in-de-ggz-s-avonds-en-in-het-weekend-werken-zegt-blokhuis-ook-zzp-ers~aa55f471/>

Followup:

<https://www.trouw.nl/opinie/de-ggz-verdient-meer-zorg~a997e32c/>

De Groene Amsterdammer

Longread:

<https://www.groene.nl/artikel/elke-dag-nieuwe-gezichten>

Commentaar:

<https://www.groene.nl/artikel/het-tekort-aan-zorgpersoneel-is-gevaarlijk-voor-patienten>

Reacties

“Het personeelstekort leidt in de GGZ tot risico’s en calamiteiten, mogelijk zelfs met dodelijke afloop. De verhalen hierover in Trouw en De Groene Amsterdammer, gebaseerd op vele open gesprekken met professionals en op cijfers van de Inspectie (IGJ) hebben een schok veroorzaakt.”

V&VN: Verpleegkundigen en Verzorgenden Nederland

“Er wordt een pijnlijk en herkenbaar beeld van de werkvloer geschetst. Onze leden kampen met geweldig grote personeelstekorten. Als brancheorganisatie luiden wij al geruime tijd de noodklok.”

GGZ Nederland

Het een-op-een toeschrijven van calamiteiten die levens kosten aan personeelstekorten in de ggz, zoals vandaag gebeurt in voorpagina-artikelen van Dagblad Trouw en de Groene Amsterdammer, is ongenueanceerd en sensatiezoekend’, stelt NVvP voorzitter Damiaan Denys in reactie op deze artikelen. ‘Juist rond calamiteiten speelt veelal een aantal oorzaken een rol die in hun samenhang het optreden van de calamiteit verklaren.’

Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie

Minister Blokhuis wil gesprek met ggz over fatale incidenten door personeelstekort:

<https://nos.nl/artikel/2270744-blokhuis-wil-gesprek-met-ggz-over-fatale-incidenten-door-personeelstekort.html>

Een Vandaag:

<https://eenvandaag.avrotros.nl/item/marijke-wacht-al-10-maanden-op-psychische-hulp-ik-ben-bang-dat-het-verkeerd-gaat/>

RTL Nieuws: <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/4599921/dodelijke-incidenten-door-personeelstekort-ggz>

Volkskrant:

<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/inspectie-meerdere-dodelijke-incidenten-door-personeelstekort-ggz-klinieken~b7251c2d/>

Algemeen Dagblad:

<https://www.ad.nl/binnenland/schokkend-onderzoek-dodelijke-incidenten-door-gebrek-aan-personeel-in-ggz~a1621d6b/>

Parool:

<https://www.parool.nl/binnenland/-dodelijke-incidenten-door-personeelstekort-ggz~a4622718/>

Zorgkrant:

<https://zorgkrant.nl/ggz/9824-reactie-over-de-gevolgen-personeelstekorten-in-de-ggz-van-ggz-nederland>

HP De Tijd: <https://www.hpdetijd.nl/2019-02-09/ggz-gevaar-blokhuis/>

Nederlands Dagblad:

<https://www.nd.nl/nieuws/nederland/blogs-en-bladen-in-ggz-werkt-beginnenling-nieuwe.3276172.lynkx>

Telegraaf:

<https://www.telegraaf.nl/nieuws/3116980/dodelijke-incidenten-door-personeelstekort-in-ggz>

Nu.nl:

<https://www.nu.nl/gezondheid/5725956/personeelstekort-in-geestelijke-gezondheidszorg-leidt-tot-doden.html>

Januari. De tragedie van het privacy-toezicht

Een profiel van de Autoriteit Persoonsgegevens.

De afgelopen decennia heeft de overheid het toezicht op naleving van de wet, een klassieke overheidstaak, deels uitbesteed aan externe toezichthouders. Investico onderzoekt op haar

beurt het functioneren van deze toezichthouders. Zo werd eerder de Autoriteit Financiële markt AFM doorgelicht: <https://www.platform-investico.nl/artikel/persbericht-toezichthouder-afm-waakhond-zonder-tanden/> alsook de Autoriteit Consument en Markt ACM: <https://www.platform-investico.nl/dossiers/acm-omstreden-kartelwaakhond/>

Het profiel van privacy-waakhond Autoriteit Persoonsgegevens AP, waarvoor alle voorzitters worden geïnterviewd en tientallen andere personeelsleden, betrokkenen en politici worden ondervraagd, toont aan laat zien dat de organisatie vanaf de oprichting twintig jaar geleden, bewust klein en tandeloos is gehouden om de belangen van het bedrijfsleven niet te schaden. Een cultuuromslag lijkt niet waarschijnlijk.

De longread verschijnt op 16 januari 2019 in De Groene Amsterdammer: <https://www.groene.nl/artikel/de-tragedie-van-het-privacytoezicht>

Het nieuwsartikel bij Investico: <https://www.platform-investico.nl/artikel/nederlandse-privacywaakhond-kan-toevloed-klachten-niet-aan/>

Impact:

Het portret staat centraal op de goedbezochte privacy-discussie in debatcentrum Spui 25, die door de Universiteit van Amsterdam in samenwerking met de rechtenfaculteit en Investico is georganiseerd.

Bits of Freedom-directeur Hans de Wit raadt het onderzoek aan in een kort stukje op de website van de organisatie. <https://www.bitsoffreedom.nl/2019/01/18/de-week-van-een-trainbare-parasiet-shoshana-zuboff-en-de-responsible-atoombom/>

De juridisch expertblog op Sprout analyseert het portret: <https://www.sprout.nl/artikel/juridisch/avg-2019-komt-die-shitstorm-nog>

De SP-fractie in Nieuwegein neemt het onderzoek mee in een motie voor privacy-verbetering op de gemeentelijk website: <https://nieuwegein.sp.nl/nieuws/2019/01/sp-nieuwegein-springt-in-de-bres-voor-betere-gegevensbescherming>

Januari. Debat: Privacy achterhaald, eigen schuld?

Op maandag 28 januari 2019 is in een uitverkocht debatcentrum Spui 25 van de Universiteit van Amsterdam een debat gehouden over privacy en de persoonlijke verantwoordelijkheid, in samenwerking met de Faculteit Der Rechten.

28 jan 2019

17.00 - 18.30

Privacy achterhaald: eigen schuld?

In samenwerking met de Faculteit der Rechtsgeleerdheid en Investico

Evenement

In de digitale wereld lijkt privacy achterhaald. Overheid en bedrijven weten meer over ons dan onze intiemste vrienden. Moeten we daar iets aan doen? En kunnen we wel iets doen?

Vergeet Google en Facebook: Journalisten van Platform voor onderzoeksjournalistiek Investico onderzochten wat Nederland zelf

Thema: In de digitale wereld lijkt privacy achterhaald. Overheid en bedrijven weten meer over ons dan onze intiemste vrienden. Moeten we daar iets aan doen? Kúnnen we wel iets doen? Is privacy nog wel een keuze?

Investico is de organisator van dit debat, waarop de resultaten van al haar privacy-onderzoeken van de afgelopen anderhalf worden toegelicht, geanalyseerd en bediscussieerd. Met het publiek van ruim honderd belangstellenden, ontstaat een levendige discussie met zowel verontruste als relativerende bijdragen.

Aankondiging: <http://www.spui25.nl/gedeelde-content/evenementen/evenementen/2019/01/privacy-achterhaald-eigen-schuld.html>

Terugkijken van de livestream:

<https://www.facebook.com/spui25/videos/vb.603406399729064/2159377687417303/?type=2&theater>

Januari. De tragedie van het privacy-toezicht.

Van Facebook tot de handel in schulden: privacy-schendingen halen voortdurend het nieuws. Maar de waakhond die de privacy moet beschermen staat er slecht voor. Profiel van een toezichthouder die bijna dertig jaar lang klein en machteloos is gehouden. 'Het is altijd de bedoeling geweest dat we een tandeloze tijger zouden blijven.' Door een toevloed van klachten kan de toezichthouder het werk (nog steeds) niet aan.

Partners: Investico en De Groene Amsterdammer.

Investico: <https://www.platform-investico.nl/artikel/nederlandse-privacywaakhond-kan-toevloed-klachten-niet-aan/>

De Groene Amsterdammer: <https://www.groene.nl/artikel/de-tragedie-van-het-privacytoezicht>

2019

December. **Essay: Leven in het schuldengetto**

Na een jaar onderzoek naar de schuldenindustrie, waarover in 2018 twee grote producties werden afgerond, maakt Investico in een essay in De Groene Amsterdammer de rekening op over het lot van schuldenaren in Nederland. Armlastigen worden buiten de reguliere economie en zelfs buiten de rechtsstaat gezet. De politieke reacties schieten tekort en het politieke pamflet van geëngageerde journalisten voor betere schuldhulp, functioneert meer als bliksemafleiding dan dat het bijdraagt aan een werkelijke oplossing.

Bij de Groene Amsterdammer: <https://www.groene.nl/artikel/leven-in-het-schuldengetto>

December. **Het privacy-lek van de nieuwe Europese betaalwet.**

Vertrouwelijke betaalgegevens van burgers komen, zonder dat zij daarvoor toestemming geven, vanaf 2019 in handen van bedrijven die handelen in financiële data. Dat blijkt uit onderzoek van Platform voor onderzoeksjournalistiek Investico en Follow The Money naar de gevolgen van de nieuwe Europese betaalwet PSD2.

Impact: De nieuwe wet werd in 2018 door de Tweede en Eerste Kamer goedgekeurd zonder het, door sommige Kamerleden wel gesignaleerde, privacy-lek op te lossen. De publicatie in De Groene Amsterdammer leidt alsnog tot Kamervragen. De artikelen worden overgenomen door privacy-blogs en media in Vlaanderen en Engeland en worden breed gedeeld op sociale media. De nieuwe wet is dichterbij dan we denken, is de teneur. De alertheid van belangenbehartigers, toezichthouder en publiek rond de feitelijke invoering van de regeling begin 2019, is verhoogd

Partners: Investico, Groene Amsterdammer, Follow The Money.

Bij de partners:

Investico: <https://www.platform-investico.nl/artikel/bankoverschijving-particulier-zonder-toestemming-naar-financieele-databedrijven/>

FTM: <https://www.ftm.nl/artikelen/in-china-gaat-de-vlag-uit-want-psd2-zet-hier-de-datakluis-open?share=1>

De Groene Amsterdammer: <https://www.groene.nl/artikel/de-nieuwe-wehkamp>

Kamervragen:

<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/amendementen/detail?id=2018D59998>

Overige publicaties:

<https://www.nu.nl/internet/5611766/betaaldata-zonder-toestemming-gedeeld-gat-in-nieuwe-betaalwet.html>

Artikel van de dag op Blendle en een tijdje treading

Ook in het Engels: <http://www.tellerreport.com/tech/---payment-data-without-permission-divided-by-gap-in-new-payment-law--.BJPwxmr1V.html>

Metro: <https://metro.co.uk/2018/05/31/teenagers-being-pushed-into-debt-buying-latest-trainers-on-easy-credit-at-jd-sports-7589945/>

Blogs:

Martijn van der Veer (Privacy First):

<https://www.procisblog.nl/2018/sofie-wat-zeg-nu/>

<https://www.procisblog.nl/2018/investico-bankoverschijving-particulier-zonder-toestemming-naar-financiele-databedrijven/>

Privacynieuws: <https://www.privacynieuws.nl/nieuwsoverzicht/internationaal-nieuws/betalingsverkeer/20323-betaaldata-zonder-toestemming-gedeeld-door-gat-in-nieuwe-betaalwet-payment-services-directive-2-psd2.html>

HCC: <https://www.hcc.nl/kennis/2882-nieuwe-europese-betaalwet-gevaar-voor-financi%C3%A4le-data-particulieren>

Das Kapital: <https://www.daskapital.nl/5152713/de-woekeraars-die-hoekstra-wil-aanpakken-profiteren-juist-van-nieuwe-betaalwet-psd2/>

Internationaal

Appache: <https://www.apache.be/2018/12/08/de-keuze-van-apache-28/>

Socials:

<https://twitter.com/search?q=psd2%20groene&src=typd>

<https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:YMthal5tYuQJ:https://forum.snsbank.nl/actueel-en-opinie-122/lees-en-huiver-12254+&cd=10&hl=nl&ct=clnk&gl=nl>

November. Essay: 'Stop de impact'. Over actie- en constructieve journalistiek.

Op uitnodiging van de Vlaams-Nederlandse Vereniging van Onderzoeksjournalisten (VVOJ) schrijven Thomas Muntz en Jeroen Trommelen, redacteur en hoofdredacteur van Investico, het VVOJ-essay ten behoeve van de jaarlijkse conferentie. Onder de titel 'Weg met de impact' nemen zij stelling tegen oude en nieuwe actiejournalistiek, ook wanneer die wordt geormerkt als 'constructief'. Wie vooraf precies weet wat hij of zij met een artikel wil bereiken, betogen ze, staat de eigen nieuwsgierigheid in de weg. Goede journalistiek heeft op een zeker moment vanzelf impact. Wie dat proces gaat sturen, verlaat het domein van de journalistiek.

Het essay verschijnt als boekje en in verkorte vorm als opiniebijdrage in NRC Handelsblad, waar de discussie door andere auteurs wordt voortgezet. Op de VVOJ-conferentie in Antwerpen is het onderwerp van een debatsessie. De digitale vakbladen De Nieuwe reporter en VillaMedia nemen het stuk over en entameren een discussie. Op sociale media worden de artikelen breed gedeeld en wordt het debat omarmd: zijn journalisten wel nieuwsgierig genoeg?

Partners: Investico, Follow the Money en De Groene Amsterdammer

Investico: <https://www.platform-investico.nl/artikel/john-de-mol-verzamelt-persoonsgegevens-75-miljoen-mensen/>

Follow the Money: <https://www.ftm.nl/artikelen/de-mol-koppelt-data-talpa>

Groene Amsterdammer: <https://www.groene.nl/artikel/allemaal-in-johns-dierentuin>

Impact:

Op de dag van publicatie wordt FTM-collega Harry Lensink uitgenodigd bij BNR om over het onderzoek te vertellen:

<https://www.bnr.nl/programmas/internet-vandaag/10361874/vraagtekens-bij-dataverzameling-talpa>

Later schrijft BNR columniste Marianne Zwagerman een column n.a.v. de FTM berichtgeving:

<https://www.bnr.nl/podcast/marianne-zwagerman/10362333/full-funnel>

In de 'vakpers' wordt het bericht overgenomen:

<https://www.emerge.nl/nieuws/talpa-transparant-delen-persoonsgegevens>

https://www.marketingtribune.nl/media/nieuws/2018/11/kritiek-op-talpa-om-data-honger/index.xml?utm_source=dlvr.it&utm_medium=twitter

<http://radio.nl/817427/john-de-mol-verzamelt-persoonsgegevens-7-5-miljoen-bezoekers>

<https://www.villamedia.nl/artikel/talpa-verzamelt-miljoenen-profielen-toezichthouder-bezorgd>

<https://www.spreekbuis.nl/ophef-rondom-privacy-talpa-s-voetbalTV/>

Ook in de algemene pers is er aandacht:

<https://www.trouw.nl/cultuur/-talpa-werkt-op-gespannen-voet-met-de-privacywet-~a4541baf/>

<https://www.volkskrant.nl/cultuur-media/margriet-van-der-linden-toont-bewonderenswaardig-veel-empathie-john-de-mol-gaat-het-vooral-om-data~b0d92ab7/>

<https://www.geenstijl.nl/5145059/pincode-vergeten-vraag-het-john-de-mol/>

Twee Kamerleden roepen de Autoriteit Persoonsgegevens op om een onderzoek te starten (de AP is formeel onafhankelijk dus kan niet formeel door de Kamer aan het werk gezet worden.)

<https://twitter.com/KeesVee/status/1067757065291087872>

<https://twitter.com/kathalijne/status/1067740851701465088>

En Talpa zelf komt n.a.v. ons onderzoek in beweging.

<http://www.mediacourant.nl/2018/11/talpa-luidt-noodklok-kijkcijfers-dalen-einde-tv-nadert/>

Aan tafel bij Pauw enige tijd later komt John de Mol nog eens uitleggen waarom zijn nieuwe bedrijf zo nodig is:

<https://pauw.bnnvara.nl/media/582749>

Dat leidt ertoe dat de NOS Karlijn Kuijpers (Investico) uitnodigde om in een podcast kritische kanttekeningen te plaatsen bij het verhaal van De Mol:

<https://www.nporadio1.nl/podcasts/de-dag>

https://podcast.npo.nl/file/de-dag/3375/nporadio1_de-dag_20181221_de-dag-229-wat-online-nieuws-de-mol-oplevert.mp3

En het is aanleiding voor Het Parool om kritisch verslag te doen van de Talpa-plannen:

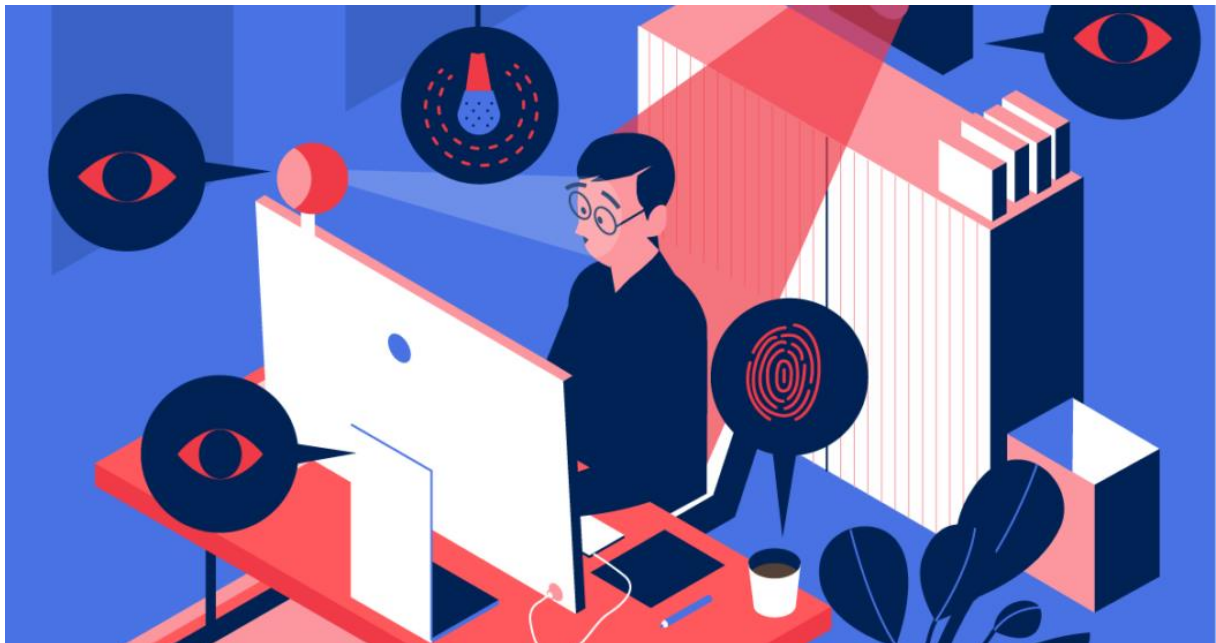
https://www.parool.nl/kunst-en-media/john-de-mol-bindt-de-strijd-aan-met-de-techreuzen~a4616212/?utm_source=link&utm_medium=social&utm_campaign=shared%20content&utm_content=paid&hash=ab6544e3286e9d6197b6605aab770aa7f206e723

Tot slot doet het verhaal het uitzonderlijk goed op sociale media en was het op 29 november 2018 het best gelezen stuk in de Blendle Kiosk, zie:

<https://twitter.com/BlendleNL/status/1068249826985500673>

November. Bedrijven bespioneren eigen personeel.

Werknemers worden op grote schaal bespied door hun baas en worden gedwongen tot pseudo-wetenschappelijke, privacy-schendende *online* sollicitatieprocedures, zo blijkt uit onderzoek van Investico naar zogenaamde 'HR Analytics': methoden waarmee werkgevers door middel van data-analyses hun personeel in de gaten houden.

Zaken als werkplezier, bezoeken aan de bedrijfsarts, 'burgerschap', ziekte en 'bevlogenheid' worden nauwgezet geadmistreerd om de prestaties van personeel te verbeteren. Met behulp van algoritmes, gerobotiseerde sollicitatiecommissies en spionagesoftware om e-mails uit te lezen proberen werkgevers personeelskosten te besparen en tijdrovende sollicitatieprocedures versnellen.

De privacy van medewerkers is hierdoor in het geding, blijkt uit het onderzoek dat is uitgevoerd voor De Groene Amsterdammer en deels in samenwerking met regionaal online-platform Vers Beton in Rotterdam en Argos Radio. Veel bedrijven balanceren op de rand van wat juridisch is toegestaan. Bovendien rammelen hun onderzoeksmethoden aan alle kanten. De 'harde', 'objectieve' cijfers die uit de data-analyses rollen blijken te zijn gebaseerd op drijfzand.

Partners: Groene Amsterdammer, Vers Beton, Argos Radio.

Impact: In reactie op ons onderzoek laat het CDA weten dat de partij de grondwet wil aanpassen om digitale grondrechten beter te verankeren. Het feitelijke voorstel hiertoe laat

nog op zich wachten. D66, GroenLinks en SP stellen geschokt te zijn. 'Dit onderzoek geeft schrijnende voorbeelden van hoe technologie alleen wordt gebruikt in het belang van bedrijven, en hoe mensen worden uitgeknepen,' zegt D66-Kamerlid Kees Verhoeven in een reactie. 'Dit soort rekenmodellen vraagt om duidelijke ethische en wettelijke richtlijnen, maar die ontbreken nu en dat is zeer kwalijk.'

Minister Ollongren van Binnenlandse Zaken en minister Van Engelshoven, die verantwoordelijk is voor digitalisering, moeten uitleg komen geven in de Kamer. Vakbond FNV roept op tot het instellen van een 'data-accountant' die in de gaten moet houden hoe bedrijven omgaan met personeelsgegevens.

Eneco en de gemeente Den Haag gaan het gebruik van de Harver-sollicitatietests opnieuw bekijken. Naar aanleiding van ons onderzoek ontstaat discussie tussen de Commissie Klachtenbehandeling Aanstellingskeuringen, Harver, en onderzoekers van de VU over het gebruik van psychologische vragenlijsten bij sollicitaties.

Twee weken na de publicatie komt ook NRC-Handelsblad met een groot artikel over dit probleem, met verwijzing en doorklik naar het Investico-onderzoek.

Producties met partners:

Longread bij De Groene Amsterdammer: <https://www.groene.nl/artikel/privacy-achterhaald>

Verhaal bij Vers Beton: <https://versbeton.nl/2018/11/kliek-klodders-en-geknoei/>

Item op Argos: <https://www.nporadio1.nl/argos/onderwerpen/479451-personeel-selecteren-en-beter-laten-presteren-door-algoritmes>

Nieuwsbericht op Investico: <https://www.platform-investico.nl/artikel/tientallen-grote-nederlandse-bedrijven-bespioneren-hun-personeel/>

Andere media:

Op de ochtend van publicatie besteedt BNR Nieuwsradio aandacht aan het onderzoek, en geeft Investico-redacteur Karlijn Kuijpers toelichting:

<https://www.bnr.nl/player/audio/10098347/10359321> (op 03.02 uur van de tijdbalk)

Later op de dag maakt BNR Nieuwsradio een follow-up met politieke reacties, waarbij CDA aankondigt een digitale grondwet te willen invoeren:

<https://www.bnr.nl/nieuws/technologie/10359336/cda-wil-digitale-grondwet>

Het Financieele Dagblad neemt dit nieuws over:

<https://fd.nl/economie-politiek/1276502/cda-maak-een-einde-aan-het-bespioneren-en-bescherm-privacy-werknemer>

Accountancy van Morgen neemt het bericht over:

<https://www.accountancyvanmorgen.nl/2018/11/02/pleidooi-voor-digitale-grondrechten-in-grondwet/>

Geen Stijl wijdt een artikel aan ons onderzoek:

<https://www.geenstijl.nl/5144661/privacy-first-bjatsjes/>

Vaktijdschriften About HRM en Xpert HR Actueel schrijven over ons onderzoek:

<https://abouthrm.nl/news/2018-11-07/ophef-over-hr-analytics-spioneren-mag-niet-punt-uit-xperthr>

<https://twitter.com/jolandouwes/status/1060424599299604480>

NRC Handelsblad: <https://www.nrc.nl/nieuws/2018/11/15/we-gaan-niet-in-e-mails-neuzen-a2755359>

Onder de tientallen Twitter-reacties ook bijdragen van:

FNV: <https://twitter.com/FNV/status/1057968242134827008>

D66: <https://twitter.com/KeesVee/status/1057925037372702721>

SP: <https://twitter.com/MahirAlkaya/status/1058031207819153408>

Enthousiaste reacties van Sanne Blauw en Michiel de Hoog van De Correspondent:

<https://twitter.com/sanneblauw/status/1058447885329666055>

<https://twitter.com/michieldehoog/status/1058464545558183936>

Het artikel wordt opgenomen in de weekendtips van de Correspondent en Blendle *promoot* het Groene-artikel: <https://twitter.com/BlendleNL/status/1059320656217526278>

Oktober. Wat gaat er (steeds) mis in onze slachthuizen?

De werkvloer van slachthuizen is uitgehold. Vleeskeurders zijn geprivatiseerd; hebben amper nog bevoegdheden en maken zich zorgen over de toenemende productiesnelheid. De toezichhoudende NVWA-dierenartsen ondervinden hoge werkdruk en intimidatie. Slachters en vleesverwerkers zijn vaak laaggeschoolde flex-arbeiders uit Oost-Europa; ontevreden over hun contracten.

Dat is het beeld dat Investico aantreft in haar onderzoek in de slachthuizen waarvoor tientallen vleeskeurders, dierenartsen, voedselexperts, dierenbeschermers, directieleden en personeelsleden van slachthuizen zijn geïnterviewd, vaak op voorwaarde van anonimiteit omdat voor de meesten van hen een spreekverbod geldt. Aanleiding zijn de persistente problemen in de sector. Ondanks eerdere schandalen; Kamerdebatten, reorganisaties en verbeterplannen blijft er uit de slachthuizen slecht nieuws naar buiten sijpelen; vaak over ondermaatse hygiëne en dierenwelzijn.

Partners: De Groene Amsterdammer, Investico en Radio 1

Impact:

Op woensdag 10 oktober staat de longread op de website Groene.nl. Binnen twee dagen is het daar het meest gelezen artikel, en is dat een week later nog steeds. Blendle tipt het artikel als *must read* een dag na verschijning. Het artikel verschijnt in nummer 41 van het weekblad dat een extra grote oplage heeft (240.000 stuks), omdat het wordt meegestuurd naar alle NRC-abonnees op donderdag 11 oktober.

In het ochtendnieuws van NPO Radio 1 en op de website van Platform Investico verschijnen nieuwsartikelen waarin wordt ingezoomd op één deel van het onderzoek: de geprivatiseerde vleeskeurders die zelf stellen dat zij niet meer onafhankelijk hun werk kunnen uitvoeren.

Zowel Prof. Mr. Pieter van Vollenhoven, voorzitter van de Stichting Maatschappij en Veiligheid, als Tweede Kamerleden Tjeerd de Groot (D66) en Laura Bromet (Groenlinks) – die het artikel van tevoren ter inzage hebben gekregen - stellen dat het toezicht tekortschiet en beter georganiseerd moet worden. De Groot kondigt aan het te zullen agenderen voor de begrotingsbespreking van het ministerie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit eind november.

Investicoverslaggever Pamela Kalkman wordt uitgenodigd om de bevindingen toe te lichten voor het Radio1 ochtendjournaal. Ook opent het NOS-ochtendjournaal (tv) alle uitzendingen met het nieuws dat vleeskeurders niet meer onafhankelijk kunnen werken.

Het nieuws wordt opgepikt door talloze andere media waaronder De Leeuwarder Courant, De Gooi- en Eemlander, het Reformatorisch Dagblad, Wakker Nederland, Panorama en door sectorwebsites pigbusiness.nl, vleesmagazine.nl, boerderij.nl en foodholland.nl. Nieuws- en achtergrondverhalen worden op Facebook en Twitter vele honderden keren gedeeld, door actiegroepen zoals Wakker Dier en de Caring Vets, door voedseltoezichthouder NVWA en vakbond FNV en door politici van de Partij voor de Dieren, D66, Groenlinks en een lokale CDA-afdeling.

Bij de partners:

Groene, Achtergrond, "Heya, kilo's knallen!", 10 oktober 2018:

<https://www.groene.nl/artikel/hey-a-kilo-s-knallen>

Investico, Nieuws, 'Keurders in slachthuizen moeten weer onafhankelijk worden', 10 oktober 2018: <https://www.platform-investico.nl/artikel/keurders-in-slachthuizen-moeten-weer-onafhankelijk-worden/>

In een ad-hoc samenwerking maakte Radio1 een item voor het ochtendjournaal over keurders in slachthuizen die stellen dat zij hun werk niet meer onafhankelijk kunnen uitvoeren. Investicoverslaggever Pamela Kalkman gaf toelichting :

<https://www.nporadio1.nl/nos-radio-1-journaal/onderwerpen/474742-keurders-van-slachthuizen-willen-weer-onafhankelijk-zijn>

NOS online en NOS journaal, 10 oktober: <https://nos.nl/artikel/2254160-keuringen-slachthuizen-moeten-anders-georganiseerd.html>

Overige media:

Algemeen Dagblad, 11 oktober:

Leeuwarder Courant, 10 oktober: <https://www.lc.nl/binnenland/Draai-privatisering-in-slachthuizen-terug-23644331.html>

Reformatorisch Dagblad, 10 oktober : <https://www.rd.nl/vandaag/binnenland/draai-privatisering-in-slachthuizen-terug-1.1518945>

Gooi- en Eemlander, 10 oktober: <https://www.gooieneemlander.nl/binnenland/draai-privatisering-slachthuizen-terug>

Wakker Nederland, 10 oktober : <https://wnl.tv/2018/10/10/van-vollenhoven-draai-privatisering-slachthuizen-terug/>

Panorama, 10 oktober: <https://panorama.nl/get-next-article/224527/0/desktop>

Vakmedia:

Boerderij.nl, 10 oktober: <https://www.boerderij.nl/Home/Nieuws/2018/10/Vleeskeuring-opnieuw-onder-vuur-344481E/>

Foodholland.nl, 10 oktober: <https://www.foodholland.nl/nieuws/artikel.html?id=206562>

Pigbusiness.nl, 10 oktober: <https://www.pigbusiness.nl/artikel/142262-privatisering-controlle-slachthuizen-terugdraaien/>

Vleesmagazine.nl, 10 oktober: <https://www.vleesmagazine.nl/nieuws/nieuws/2018/10/van-vollenhoven-privatisering-keuringen-in-slachthuizen-moet-teruggedraaid-10148246>

Overig:

Stichting Maatschappij en Veiligheid:

<http://www.maatschappijveiligheid.nl/onafhankelijk-toezicht-slachthuizen-noodzakelijk/>

Politiek:

Op 10 oktober vraagt Tweede Kamerlid Esther Ouwehand (PvdD) een Kamerdebat aan over structurele misstanden in slachthuizen wat betreft dierenwelzijn en hygiëne, de Kamer stemt diezelfde dag in met een dertigledendebat met de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Op 11 oktober verschijnt een reactie van minister Schouten (LNV) in het Algemeen Dagblad en op

Boederij.nl. Zij vindt het nieuws zorgelijk en stelt dat er al een onderzoek loopt naar de situatie van vleeskeurders in slachthuizen, dat begin 2019 afgerond moet zijn.

September. Rijn cruises drijven op uitbuiting

Voor het traditionele 'Reisje over de Rijn' maken stelselmatig duizenden personeelsleden volcontinue werkweken voor veel minder dan het minimumloon, terwijl ze toch gewoon in Nederland, Duitsland of België aan het werk zijn. Controleurs erkennen de misstand en wijzen op gebrekkige coördinatie binnen Europa voor het aanpakken daarvan.

Deze derde publicatie van Investico in het kader van arbeidsuitbuiting en moderne slavernij toont hoe reders gebruik maken van diverse Europese wet- en regelgevingen om de nationale regels voor arbeidsomstandigheden en minimumloon in onder andere Nederland te omzeilen. Voor het onderzoek wordt gesproken met meer dan 80 bronnen, waarvan ruim 40 medewerkers van hotelschepen, en gaan verslaggevers Sylvana van den Braak en Simone Peek 'op cruise' door Nederland, België en Duitsland.

Partners: Investico, dagblad Trouw en radioprogramma Argos.

Impact:

Niemand associeert het 'ouderwetse' Rijnreisje met arbeidsuitbuiting. Tot 8 september 2018. Het nieuws en de reportage in dagblad Trouw, op pagina 3 van de nieuwskrant en als *spread* in het katern De Verdieping, vormen op deze zaterdagochtend de opmaat voor de Argos-uitzending die 's middags wordt uitgezonden. Veel media nemen de verrassende conclusies over. Blendle selecteert het artikel voor haar nieuwsbrief, waarna de Trouw-longread het meest gelezen artikel van het weekend wordt. Ook De Volkskrant, Het Parool, De Telegraaf, RTL Nieuws, Nu.nl, Algemeen Dagblad, Zaanstad nieuws, Hollands Dagblad en AT5 pakken het op.

Het Amsterdams Gemeenteraadslid Dennis Boutkan van PvdA stelt het college van B&W schriftelijke vragen. Een van de betrokken Investico-redacteuren wordt uitgenodigd deel te nemen aan het ronde tafel debat tussen werkgevers, vakbonden en politie, over werkomstandigheden in de Rijn-cruisevaart. Beiden worden uitgenodigd voor een persconferentie in Neurenberg door de werkgevers in de riviercruisebranche (IG Rivercruise). Een wordt benaderd voor deelname aan een panel bij [docudoka](#), om te praten over de schaduwzijde van toerisme. Veel betrokken diensten, autoriteiten en belangenorganisaties zijn positief over de productie, die volgens hen terecht aandacht vraagt voor een ongewenste misstand, en bevelen het artikel aan. De stad Passau brengt een persbericht uit waarin staat dat zij riviercruiseschepen waarop uitbuiting plaatsvindt willen gaan weren.

Blendle NL
@BlendleNL

Volgen

Dit weekend het meest gelezen op Blendle »

Dat kneuterige Rijn-reisje blijkt een reis vol uitbuiting

@[SimonePeek](#) en Sylvana van den Braak

@[trouw](#)

[blendle.com/i/trouw/de-wer ...](#)

Trouw ging aan boord van de wereld van de Rijn-riviercruises en geeft een **ontluisterend beeld** van de werkomstandigheden. **Mede mogelijk gemaakt door schimmige financiële constructies van de rederijen.**

17:08 - 9 sep. 2018

6 vind-ik-leuks

1

6

Carl Kraijenoord
Mediator

Chapeau voor het onderzoek👏👏 Het legt de drogredenen van werkgevers bloot maar ook het gebrek aan Europese eenheid in regelgeving en controle op de interne arbeidsmarkt. Als Europese lidstaten hier niet meer werk van maken en besluitvorming niet sneller verloopt dan zal het draagvlak voor de EU onder haar burgers snel verdwijnen. Het is de hoogste tijd!!

Interessant Reageren

Bij de partners:

Dagblad Trouw: Achtergrond; longread: <https://www.trouw.nl/home/de-wereld-achter-die-fijne-rijnreis-blijkt-helemaal-niet-zo-fijn-te-zijn~a9038571/>

Dagblad Trouw: Actualiteit; Nieuwsbericht: <https://www.trouw.nl/samenleving/voor-het-personeel-is-zo-n-reisje-langs-de-rijn-bepaald-geen-feest~ac48c3b5/>

Radioreportage Argos: Achtergrond; reportage:

<https://www.vpro.nl/argos/media/afleveringen/2018/Uitbuiting-op-Riviercruises.html>

Nieuwsbericht Investico op de Investico-site:

<https://www.platform-investico.nl/artikel/rijncruise-drijft-op-arbeidsuitbuiting/>

Overig:

Volkskrant: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/reisje-langs-de-rijn-voor-het-personeel-blijkt-het-allerm minst-fijn~ba37de21/>

De Telegraaf: <https://www.telegraaf.nl/nieuws/2532362/uitbuiting-en-mensenhandel-bij-riviercruisebedrijven>

RTL Nieuws: <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/artikel/4410391/personeel-riviercruises-wordt-uitgebuit>

Het Parool: <https://www.parool.nl/amsterdam/-personeel-riviercruisebedrijven-uitgebuit~a4604176/>

NU.nl: <https://www.nu.nl/binnenland/5452883/riviercruises-schuldig-mensenhandel-en-uitbuiting.html>

Blendle: <https://blendle.com/getpremium/item/bnl-trn-20180908-10031138?sharer=eyJ2ZXJzaW9uIjoiaW9uIjoiMSIsInVpZCI6InRtcGRiYmUwYTY4YTQyNmExYWYzIiwiaXRlbV9pZCI6ImJubC10cm4tMjAxODAwMDgtMTAwMzExMzgifQ%3D%3D>

Nederlands Dagblad: <https://www.nd.nl/nieuws/actueel/binnenland/personeel-riviercruisebedrijven-uitgebuit.3117805.lynkx>

Algemeen Dagblad: <https://www.ad.nl/economie/personeel-riviercruisebedrijven-uitgebuit~ad14dad2/>

AT5: <https://www.at5.nl/artikelen/186144/riviercruise-rederijen-verantwoordelijk-voor-uitbuiting-en-mensenhandel>

Zaanstad nieuws: <https://zaanstad.nieuws.nl/bedrijvigheid/20480/benedendeks-is-op-riviercruiseschip-vaak-zon-feest/>

Schuttevaer:

<https://www.schuttevaer.nl/nieuws/cruise-en-chartervaart/nid29631-riviercruise-is-niet-crimineel.html>

Politiek:

Vragen van Amsterdams Gemeenteraadslid Dennis Boutkan (PvdA) aan het college van B&W over uitbuiting en mogelijk mensenhandel bij rederijen van riviercruises (11 september 2018) <https://amsterdam.pvda.nl/nieuws/schriftelijke-vragen-van-pvda-amsterdam-inzake-misstanden-bij-riviercruise-rederijen/> &

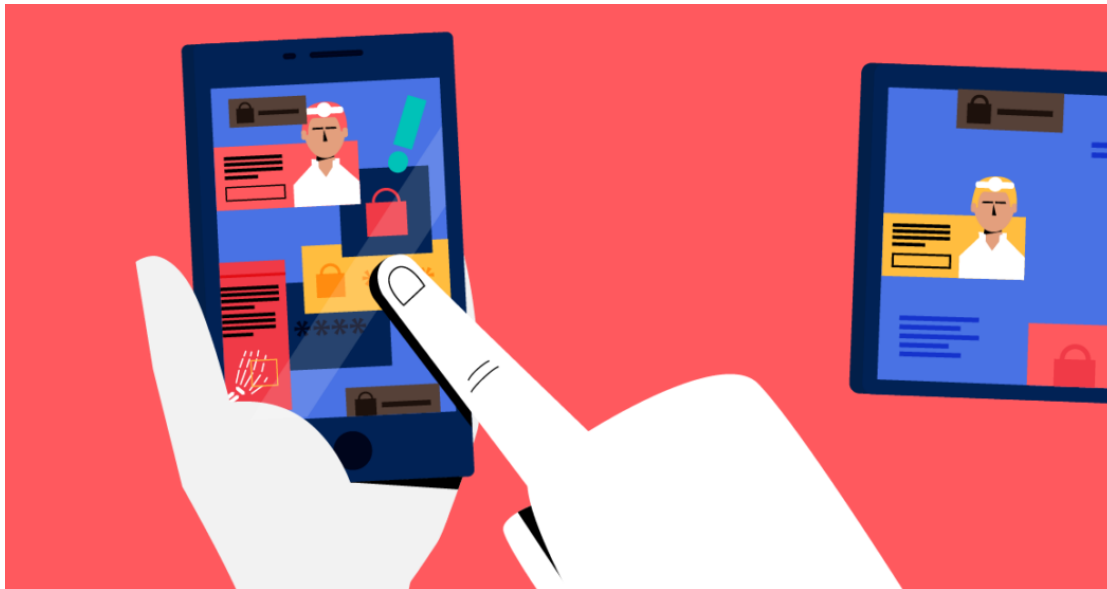
<https://twitter.com/DennisBoutkan/status/1039203703587332097>

De stad Passau meldt via een persbericht meldt mogelijk schepen, waarop uitbuiting plaatsvindt, geheel uit de stad te gaan weren: <https://www.bayerische->

staatszeitung.de/staatszeitung/kommunales/detailansicht-kommunales/artikel/passau-will-ausbeutung-auf-kreuzfahrtschiffen-bekaempfen.html

Augustus. Hoe de Persoonlijke Gezondheidsomgeving een elektronische flop wordt

Vanaf 2020 hebben alle Nederlanders het recht om hun medische gegevens zelf online te beheren; op te vragen en te beslissen met welke arts ze deze gegevens te willen delen. Dit moet gebeuren via een zogeheten Persoonlijke Gezondheidsomgeving (PGO). De overheid bouwt dit online kluisje met medische gegevens niet zelf, maar tuijt een markt op waarmee ICT-ontwikkelaars subsidie kunnen aanvragen om zo'n online omgeving te bouwen. Dat alles gaat vrijwel ongemerkt voorbij aan burger en consument. Tot aan de zomer van 2018 zijn de - in ons onderzoek gebleken - problemen en dilemma's rond de PGO door vrijwel geen enkel medium beschreven.

Partners: Dagblad Trouw, Groene Amsterdammer; Medisch Contact en Arts en Auto

Het onderzoek van Investico door Belia Heilbron en Emy Koopman, waarvoor ze onder meer samenwerken met de bladen *Medisch Contact* en *Arts en Auto* ten behoeve van een enquête onder zorgverleners, onthult dat er ruim een half miljard euro aan zorggeld wordt ingezet voor de nieuwe digitale 'omgeving', terwijl daar in het beste geval slechts een kleine groep chronisch zieken gebruik van gaat maken. Ondertussen zijn zorgverleners kritisch en bezorgd over nog meer administratieve druk, privacy en onnodige onrust onder patiënten.

Impact:

Een tiental landelijke en regionale media besteden aandacht aan de publicatie, waaronder columnist-arts Joost Zaat in de Volkskrant. Redacteur Belia Heilbron wordt erover geïnterviewd op radio 1.

Bij de mediapartners:

- CEO van je eigen gezondheid, *De Groene Amsterdammer*, 08-08-2018
- Ook de opvolger van het Elektronisch Patiëntendossier dreigt een flop te worden, *Trouw*, 08-08-2018
- Een dossier van en voor de patiënt, *Trouw*, 08-08-2018
- Twijfels over Persoonlijke Gezondheidsomgeving, *Arts & Auto*, 08-08-2018
- Zorgverleners zijn niet geholpen met pgo, *Medisch Contact*, 08-08-2018

Andere geschreven media:

- Artsen zien bezwaren bij patiëntendossier: 'Het lekt altijd', *De Limburger*, 08-08-2018
- Nieuw Patientendossier dreigt een flop te worden, *Het Parool*, 08-08-2018
- Artsen zien bezwaren bij patiëntendossier, *Transport online*, 08-08-2018
- Artsen zien duur en 'lek' online medisch dossier niet zitten, *RTL Z*, 08-08-2018
- Nederlandse artsen zijn bezorgd over veiligheid opvolger epd, *Tweakers*, 08-08-2018
- Artsen: 'Pgo zorgt voor extra administratieve rompslomp', *Zorgvisie*, 08-08-2018
- 'Artsen vrezen voor flop met dure medische app', *Hart van Nederland*, 08-08-2018
- Artsen zien bezwaren bij patiëntendossier, *De Telegraaf*, 08-08-2018
- 'Artsen zien weinig in nieuw patiëntendossier', *Skipr*, 08-08-2018
- Arts Joost Zaat schrijft een column voor de Volkskrant: 'Onzinnige ict-knopjes teisteren de zorg', (met een link naar het Investico-onderzoek), 16-09-2018

Andere media

- Interview Belia Heilbron met *Radio Eenvandaag* over het onderzoek: 'Nieuwe ICT-flop dreigt voor overheid met Persoonlijke Gezondheidsomgeving' op 08-08-2018

Juni. Nederlandse brievenbus blijft parkeerplaats voor dubieuze miljarden

Nog voordat de maatregelen tegen witwassende trustbedrijven zijn geëvalueerd, heeft de sector alweer nieuwe ontduikingen bedacht. Naar aanleiding van het onderzoek van Investico wordt de evaluatie uitgebreid en zijn nieuwe maatregelen in voorbereiding.

Partners: De Groene Amsterdammer; dagblad Trouw

Impact:

Tweede Kamer wil reactie van minister op ons onderzoek:

Tweede Kamer
DER STATEN-GENERAAL

Commissie Financiën

Aan de minister van Financiën

Plaats en datum: Den Haag, 11 juni 2018
Betreft: Wet toezicht trustkantoren 2018
Ons kenmerk: 34910/2018D33069
Uw kenmerk:
Uw brief van:

In de procedurevergadering van de vaste commissie voor Financiën van 7 juni 2018 is gesproken over de Wet toezicht trustkantoren 2018.

De commissie heeft besloten u te verzoeken om voorafgaand aan de plenaire behandeling van de Wet toezicht trustkantoren 2018 de Kamer een reactie te sturen op het artikel in de Trouw van 6 juni 2018 'Er blijft een achterdeur voor witwassers bestaan' en het artikel in de Groene Amsterdammer van 6 juni 2018 'Witwassen in een flexkantoor'.

Bij deze breng ik u het verzoek van de commissie over.

Hoogachtend,

de griffier van de vaste commissie voor Financiën,

- Nog voor publicatie werd de nieuwe WTT aangepast om de door ons beschreven problematiek te tackelen.
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/06/04/nota-van-wijziging-wtt-2018>

- Russische journalisten en onderzoekers willen met onze resultaten aan de slag om ook in Rusland verder onderzoek te doen naar corruptie. Via het Netherlands Helsinki Committee kregen we het verzoek om informatie uit te wisselen
- Op LinkedIn is het stuk veel gedeeld door experts bij Belastingdienst, FIOD, etc. Interessant artikel dat een schokkend beeld geeft van de “ underground Trustsector” <https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:6410191818205593600>
- We werden als leestip uitgekozen door de Belgische collega’s van Apache: <https://www.apache.be/2018/06/09/de-keuze-van-apache-3/> (“het blijkt poepsimpel om controles te ontduiken”)
- ‘Er blijft een achterdeur voor witwassers bestaan’, mustread in Blendle
- Verwijzing naar ons werk door Trouw-columnist Stevo Akkerman onder de kop ‘Onthul, collega-journalisten, onthul!’ <https://www.trouw.nl/opinie/onthul-collega-journalisten-onthul~aac061f5/>
- We zijn benaderd door de Fiod om over ons onderzoek te praten.
- Opgenomen in Eerste Kamer-stukken:

Beste Bram,

Jullie artikel (helaas niet jullie namen, maar je kunt niet alles hebben) is in de Kamerstukken opgenomen, zie:

https://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/34910_wet_toezicht_trustkantoren

En voor het betreffende Kamerstuk, zie:

https://www.eerstekamer.nl/behandeling/20180626/brief_regering_reactie_op_het_3/document3/f=/vkplkxrduym.pdf

Ik kan mij vergissen, maar volgens mij gebeurt het niet vaak (ik durf geen percentage te noemen) dat een artikel over de trustsector (waarover veel wordt geschreven) zijn weg vindt naar de Kamerstukken (bijzonder!).

Aangezien deze Kamerstukken tot in lengte van dagen te raadplegen zijn, is jullie artikel onsterfelijk geworden.

Ik denk een mooie prestatie! Congrats!

Met vriendelijke groet,

Mr. dr. M.T. van der Wulp

Mei. Kwaliteit bewindvoerders faalt; schuldenaars de dupe.

Maar liefst een kwart miljoen Nederlanders is afhankelijk van een bewindvoerder. Als slot van Investico-onderzoeken naar de schuldensector, meten we de prestatie van deze

bewindvoerder; de persoon die in uiterste instantie het roer overneemt van burgers die onmachtig zijn om hun eigen problemen op te lossen.

Bijna iedereen kan bewindvoerder worden, ontdekken we. De opleidingseisen zijn minimaal. Dat blijkt funest: veel van hen laten grote gaten vallen in het sociale vangnet dat ze zouden moeten zijn.

Partners: Nieuwsuur, Groene Amsterdammer

Impact:

De productie in samenwerking met Nieuwsuur en De Groene Amsterdammer trekt brede aandacht; leidt tot discussie onder bewindvoerders en tot Kamervragen en debat in de Tweede Kamer. De longread op De Groene wordt bovengemiddeld vaak gelezen.

Bij de partners:

Groene Amsterdammer: <https://www.groene.nl/artikel/ik-ben-financieel-gehandicapt-gemaakt>

Het is een van de tien meest gelezen artikelen van de eerste helft van 2018:

<https://www.groene.nl/artikel/de-16-meest-gelezen-de-groene-stukken-van-de-eerste-helft-van-2018>

Uitzending op Nieuwsuur: <https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2229917-weinig-zicht-op-kwaliteit-bewindvoering-mensen-in-de-schulden-de-dupe.html>

Elders:

Uitgebreid artikel op NOS (met voor het eerst ook een doorverwijzing naar De Groene Amsterdammer): <https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2229917-weinig-zicht-op-kwaliteit-bewindvoering-mensen-in-de-schulden-de-dupe.html>

Het artikel leidt tot veel discussie op LinkedIn:

<https://www.linkedin.com/pulse/professionele-bewindvoerders-aan-de-schandpaal-media-van-der-palen/>

De branchevereniging voor WSNP-bewindvoerders: <http://www.bbwsnp.nl/gemeenten-vergeten-het-meest-effectieve-instrument-tegen-schulden-persbericht-bbw-in-reactie-op-uitzending-nieuwsuur-1-mei-2018/>

Het artikel wordt getipt door Blendle: https://blendle.com/getpremium/item/bnl-groeneamsterdammer-20180503-1_26_1?utm_medium=twitter&utm_campaign=social-share&utm_source=blendle&sharer=eyJ2ZXJzaW9uIjoiaMSIsInVpZCI6ImpvbGFuZGVyb21tZW5zbXVzcXVlliwiaXRlbV9pZCI6ImJubC1ncm9lbnVhbXNOZXJkYW1tZXItMjAxODA1MjM0MDMtMV8yNI8xIn0%3D

Teletekst pag. 101; item 1: 'Zorgen over kwaliteit bewindvoerder'

Via Investico, De Groene Amsterdammer en Nieuwsuur krijgen we verschillende reacties van mensen die zelf onder bewind staan of wiens naasten onder bewind staan en die willen weten hoe ze kunnen controleren of hun bewindvoerder bonafide is. Andere bewindvoerders melden zich om te vertellen dat ze zich niet herkennen in het door ons geschetste beeld.

Het artikel over bewindvoering wordt genoemd in een artikel in het tijdschrift *WSNP Periodiek*.

Politiek:

Jasper van Dijk en Michiel van Nispen (SP) stellen Kamervragen:

<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2018Z08553&did=2018D28177>

waarop minister Dekker antwoordt:

<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2018Z08553&did=2018D36121>

De minister zegt dat hij wacht op de evaluatie van de Wet wijziging curatele, beschermingsbewind en mentorschap, die hij deze zomer verwacht te ontvangen

April. Nederland helpt bedrijfsleven Brazilië te ontbossen

De Nederlandse overheid helpt Brazilië bij de aanleg van havens, wegen en spoorlijnen dwars door de Amazone. Goed voor ons bedrijfsleven, is het idee. Maar het leidt ook tot ontbossing, landroof en moord. Nederland weet dit – zo blijkt uit interne stukken die Investico via de Wet Openbaarheid Bestuur verkreeg - maar noemt de ontwikkeling niettemin ‘duurzaam’.

Partners: dagblad Trouw, de Groene Amsterdammer

Impact:

Het verhaal verschijnt in De Groene Amsterdammer en in Trouw. Het online artikel op De Groene Amsterdammer is ruim 100 duizend keer gelezen en is daarmee een van de best gelezen stukken in het blad. Er verschijnt een Engelstalige en een Portugese versie op Mongabay.com, een Amerikaanse website met milieunieuws. Er worden Kamervragen gesteld die aanleiding zijn voor een debat. Ook in de gemeenteraad van Amsterdam worden vragen gesteld; er verschijnen meerdere lezersbrieven bij de mediapartners en een verontwaardigde burger start een online-petitie tegen het project.

Partners: Investico, Trouw, De Groene Amsterdammer, Mongbay.com.

Investico dossier: <https://www.platform-investico.nl/artikel/duurzaamheid-slechts-een-verhaaltje/>

Trouw: <https://www.trouw.nl/groen/nederland-bouwt-mee-aan-een-sojaroute-die-de-amazone-nog-verder-vernielt~a5dc16b7/> en als followup:

<https://www.trouw.nl/democratie/minister-kaag-ziet-het-problemen-van-de-sojaroute-door-het-regenwoud-niet-zo~a4af283d/>

Groene Amsterdammer: <https://www.groene.nl/artikel/duurzaamheid-is-slechts-een-verhaaltje>

Mongbay: <https://news.mongabay.com/2018/05/dutch-support-soy-transport-mega-project-posing-major-risk-to-amazon/>

Onderwijs: Redacteur Karlijn Kuijpers wordt door de opleiding Culturele Antropologie in Leiden uitgenodigd om op 16 oktober 2018 een gastcollege te verzorgen over de Nederlandse betrokkenheid bij ontbossing in Brazilië. Het artikel uit De Groene Amsterdammer is verplichte literatuur voor dit vak

Overige media: NOS bericht naar aanleiding van de reactie van minister Kaag:

<https://nos.nl/artikel/2230941-nederland-adviseerde-over-groot-infrastructuurproject-in-amazonewoud.html>

Verslaggeefster Karlijn Kuijpers wordt geïnterviewd op Radio 1 Spraakmakers:

<https://www.nporadio1.nl/spraakmakers/onderwerpen/454855-onderzoeksjournalist-karlijn-kuijpers-over-de-impact-van-de-soja-import>

Radio 1 neemt het verhaal over in dit artikel: <https://www.nporadio1.nl/achtergrond/9476-zeer-schadelijk-voor-mens-en-milieu-de-soja-import-uit-brazilie>

Het artikel verschijnt in het weekoverzicht met tips van Follow the Money:

<https://www.ftm.nl/artikelen/follow-the-money-selecteert-29april2018?share=1>

Aanbeveling via Twitter van (oud-) Brazilië-correspondenten als Marjon van Royen, Floor Boon en Katy Sherriff

<https://twitter.com/marjonvanroyen/status/989281006162251777> en

<https://twitter.com/NLFloor/status/990892360119791617>

Ingezonden brieven: <https://www.trouw.nl/opinie/noodkreet-kippenboer-waar-haal-ik-soja-voer-waar-geen-bloed-aan-kleeft~ac48fe58/> en: <https://www.groene.nl/artikel/post-week-18-2018-05-02>

Data: De dataredactie van Investico maakt 'sliders' waarop de ontbossing rondom twee sojahavens via satellietbeelden te zien is: <https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/investico/app/uploads/2018/04/24113443/itaituba-2000.png>

Politiek: Schriftelijke reactie Minister Kaag:

<https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-buitenlandse-zaken/documenten/kamerstukken/2018/05/08/kamerbrief-over-nederlandse-inzet-voor-duurzaam-ondernemen-in-de-amazon>

Aanvullende vragen door Kamerlid Kirsten van der Hul (PvdA):

<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2018Z08682&did=2018D28463>

Bas Eickhout (EP Groenlinks) meldt het onderzoek te willen gebruiken:

<https://twitter.com/BasEickhout/status/989065038622273536>

Er is een petitie gestart 'Tegen Nederlands asfalt in de Amazone'

<https://petities.nl/petitions/geen-nederlands-asfalt-in-de-amazone?locale=nl>

Vragen in Amsterdamse gemeenteraad door Anke Bakker van de Partij voor de Dieren over de betrokkenheid van het Amsterdamse havenbedrijf:

<https://amsterdam.partijvoordedieren.nl/vragen/schriftelijke-vragen-inzake-de-betrokkenheid-van-de-amsterdamse-haven-bij-sojaroutes-in-de-amazone>

Hoewel het Amsterdams college aanvankelijk ontkent dat er samenwerking was tussen het havenbedrijf Amsterdam en de Braziliaanse deelstaat Tocantins, geeft de gemeente in antwoord op de tweede set vragen toe dat er wél een samenwerkingsovereenkomst is ondertekend. Die kan volgens het college echter niet openbaar gemaakt worden. In antwoord op de derde set vragen wordt de samenwerkingsovereenkomst alsnog openbaar gemaakt:

<https://amsterdam.raadsinformatie.nl/modules/4/schriftelijke%20vragen/470913>

Discussie: Op 14 november 2018 verschijnt een opiniestuk van milieu- en mensenrechtenorganisaties Greenpeace, Hivos, Both Ends en Witness in de Volkskrant. Citaat: "Nederland moet haar directe betrokkenheid bij de sojacorridor in de Braziliaanse Amazone, een mega-infrastructuurproject voor het vervoer van soja en andere producten en die door verschillende inheemse gebieden loopt, heroverwegen."

<https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/bescherm-amazonegebied-en-zijn-inheemse-inwoners~b15c3778/>